

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto

KKV:n lausunto alkoholilain muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä (HE 131/2025 vp)

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt Kilpailu- ja kuluttajavirastolta ("KKV") lausuntoa alkoholilain muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä. Esityksellä mahdollistettaisiin alkoholijuomien verkko-kauppa ja kotiinkuljetukset Suomessa toimiville alkoholien vähittäismyyjille sekä selkiytettäisiin alkoholijuomien rajat ylittävää etämyyntiä koskevaa sääntelyä. Verojaosto pyytää arviota erityisesti etämyynnin vaikutuksista verokertymään sekä siitä, miten verovalvonta etämyynnin osalta toteutuu. KKV kiittää mahdollisuudesta lausua ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

KKV ei ole arvioinut esitetyn lakimuutoksen vaikutusta verokertymään, sillä verokertymä liittyy vain välillisesti kilpailu- ja kuluttajapolitiikkaan. KKV kuitenkin tunnistaa kaksi vaikutuskanavaa, joiden kautta esityksellä voi olla vaikutuksia verokertymään:

1. Etämyynnin oikeustilan selkiyttäminen voi lisätä ulkomaisten toimijoiden halukkuutta maksaa alkoholimyyntiin liittyvät verot. Nykyisellään ulkomaisilla toimijoilla on ollut kannustin jättää verot maksamatta, sillä verot maksamalla he ovat samalla tehneet Suomen viranomaiset tietoiseksi siitä, että he harjoittavat alkoholijuomien etämyyntiä Suomeen. Samalla ulkomainen toimija on ottanut riskin siitä, että heitä aletaan epäillä alkoholilain vastaisesta luvattomasta alkoholien vähittäismyynnistä. Tämä riski poistuisi viimeistään oikeustilan selkiyttämisen myötä. Tältä osin vaikutus verokertymään voisi siten olla positiivinen.
2. Toisaalta vaikutus verokertymään riippuu siitä, missä määrin etämyynti lisääntyy ja missä määrin etämyynnin mahdollinen lisääntyminen on siirtymää kotimaan vähittäismyynnistä. Jos etämyynti syrjäyttää kotimaan vähittäismyyntiä, ja jos edelleen vain osa etämyyjistä maksaa siihen liittyvät verot, voi mahdollinen lisääntynyt etämyynti vähentää verotuloja.

KKV ei ole tehnyt arviota siitä, mikä vaikutus lakimuutoksella olisi etämyynnin määrään tai siitä, mikä osa tästä mahdollisesta etämyynnin lisääntymisestä olisi siirtymää kotimaisesta myynnistä. Koska lakimuutoksella voidaan tunnistaa olevan toisaalta verotuloja kasvattava ja toisaalta verotuloja vähentävä vaikutus, ei KKV:n käytettävissä olevin tiedoin ole mahdollista arvioida edes sitä, kasvattaisiko vai vähentäisikö lakimuutos verotuloja.

Lopuksi KKV kuitenkin toteaa, että jos lakimuutos lisäisi ulkomaisten alkoholi-
myyjien verojen maksua, sillä olisi kotimaisten ja ulkomaisten alkoholimyyjien
välistä kilpailua tasapuolistava vaikutus. Hallituksen esityksen mukaan vain
murto-osasta ulkomaisissa verkkokaupoissa myydyistä ja ostetuista alkoholi-
juomista maksetaan alkoholivero Suomeen siten kuin lain mukaan kuuluisi.
Siten alkoholia on voinut ostaa ulkomailta halvemmalla kuin kotimaisilta toi-
mijoilta, mikä on vääristänyt kilpailuasetelmaa ulkomaisten toimijoiden hy-
väksi.

Joel Karjalainen
Johtava asiantuntija